No. 154.

JAVASCHE COURANT.

ZATURDAG *den 27sten December* 1828.

Door het ingevallen KERSFEEST *is verleden* Donderdag *geen Courant uitgegeven.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

Het heeft Zijne Majesteit behaagd de door Z. E. den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, in der tijd gedane benoemingen van *Mr. C. de Haan*, en *C. J. Smulders*, respectievelijk tot President en Secretaris der Javasche Bank, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 28sten julij jl. no. 26 goed te keuren.

(Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 22sten december no. 26.)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie.

Gelet op het Koninklijk Besluit van 10 april ll. no. 104, houdende verklaring van de Nederlandsche haven van *Riouw*, met den 1sten januari aanstaande, tot eene vrijhaven;

Gelet op de geleidende missive van Zijne Excellentie den Minister voor de Marine, en Kolonien, de dato 16 april ll. litt. H. no. 180/13;

Gelet op deszelfs aanschrijving van den 17den augustus ll. no. 2, aan den Luitenant Gouverneur Generaal, tot het voordragen van zoodanige maatregelen, als strekken kunnen om aan het doel des Konings, ten deze, zoo veel mogelijk te beantwoorden.

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 16 dezer no. 2,565, daarbij, met de consideratien en het advies der Regering, inzendende, een advies van de Generale Directie van Financien, van den 15den november bevorens no. 543, ten geleide strekkende van een bij haar ingediend rapport door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, de dato 29 october bevorens no. 1,675, houdende voordragt tot het vaststellen van eenige bepalingen, waardoor de executie van het bovengenoemde Koninklijke Besluit, op eene geregelde en doelmatige wijze kan worden verzekerd;

Gezien een nader advies van de Generale Directie van Financien, de dato 15 dezer no. 613;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat met intrekking van alle bestaande wetten en bepalingen, op het middel der inkomende en uitgaande regten in de residentie *Riouw*, en speciaal die, voorkomende bij de publikatien van den 9den julij 1823, 14 februari, 1824, 25 junij 1825, en de resolutie van 25 mei 1826 no. 3, te rekenen van 1°. januari 1829, te Riouw zullen mogen worden in- en uitgevoerd, dan wel ter reede overgescheept, vrij van inkomende- en uitgaande- of overscheepsregten, alle goederen, zonder onderscheid, en mitsdien mede oorlogs-behoeften, van waar ook komende, door wien ook aangebragt wordende, en derwaarts ook bestemd, behoudens zoodanige tijdelijke bepalingen op het in- en uitvoeren en overschepen van oorlogs-behoeften, als het Gouvernement mogt oorbaar achten te maken of te doen maken.

2°. Te bepalen dat te *Riouw* niet zullen gevorderd worden eenige haven-, ankerage- of ligthuis gelden.

3°. Te bepalen, dat te *Riouw* alle scheepspassen voor bepaalde reizen, kosteloos zullen worden verleend en vrij van zegels.

4°. Te bepalen, dat alle te *Riouw* aankomende of van daar vertrekkende schepen of vaartuigen, aan geene verdere formaliteiten zullen zijn onderworpen, dan aan eene bloote hetzij schriftelijke of mondelinge aangifte van de aangebragt of uitgevoerd wordende lading, zonder meer; waarmede met betrekking tot Inlanders moet worden verstaan eene aangifte, zoo als zij die op hunne eigen wijze zullen doen. Zullende daartoe ten kantore van den havenmeester, van zons-opgang tot zons-ondergang worden gevaceerd.

[illegible] Te bepalen, dat alle goederen van *Riouw* uitgevoerd en van daar in een der Nederlandsch-Indische havens aangebragt wordende, zullen worden beschouwd, als komende uit entrepot en mitsdien zullen onderworpen zijn aan alle bepalingen omtrent goederen, komende uit entrepot, reeds bestaande of nader vasttestellen, met dien verstande nogtans, dat bijaldien niet voldoende kan bewezen worden, van waar, en onder welke vlag, de goederen te *Riouw* zijn aangebragt, dezelve alsdan zullen onderworpen zijn aan de volle inkomende regten vastgesteld, of nader te bepalen, voor goederen, komende van vreemde havens en aangebragt onder vreemde vlag.

[illegible] Te [illegible] bepaling zullen zijn uitgezonderd voortbrengselen van den oosterschen archipel, welke mitsdien zullen zijn vrij van inkomende regten, voor zoo verre van dezelve over het algemeen geene dusdanige regten worden geheven; zullende nogtans van alle zoodanige voortbrengselen van den oosterschen archipel, als aan regten subject zijn, dezelfde inkomende en verdere regten worden geheven, als voor schepen, varende onder Nederlandsche vlag, en daarmede gelijkgestelde Inlandsche vaartuigen is bepaald, of nader zal worden vastgesteld.

7°. Te bepalen, dat goederen uit eene der Nederlandsch-Indische bezittingen naar *Riouw* uitgevoerd wordende, zullen onderworpen zijn aan de betaling der uitgaande regten, enz. voor goederen, naar vreemde havens bestemd, vastgesteld.

8°. Met intrekking van het tweede lid der publikatie van 31 december 1825 (staats-blad no. 43) provisioneel te bepalen, dat het aan alle schepen en vaartuigen, hetzij dezelve al dan niet in Nederlandsch Indie te huis behooren, zal zijn toegestaan, om goederen van *Riouw* naar een der andere Nederlandsch-Indische bezittingen over te brengen, of van daar derwaarts uittevoeren.

9°. Te bepalen, dat van de bovenstaande bepalingen op alle plaatsen van Nederlandsch-Indië, zal worden kennis gegeven in de Maleische en Chinesche talen, met aanschrijving [illegible] te doen zorgen, dat bijzonderlijk de Inlandsche en Chinesche handelaren niet alleen daarmede worden bekend gemaakt, maar dat zij tevens worden aangemoedigd om het heilzame doel, waarmede die vrij verklaring geschied is, te helpen bevorderen.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie en narigt als ten fine van executie, zullende dit besluit almede in de Javasche Courant en in het staatsblad worden geïnsereerd.

BUITENZORG, *den [illegible] december 1828.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 22sten december 1828 *no. 27.)*

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie.

Gelet op het Besluit van heden no. 26, houdende bepalingen omtrent de verklaring van *Riouw* tot eene vrij-haven.

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen, dat provisioneel, en tot dat deswege anders zal zijn beschikt, oorlogsbehoeften niet zullen worden begrepen, onder die goederen, welke te *Riouw*, met 1° januari aanstaande, vrij van inkomende, uitgaande en andere regten, mogen worden in en uitgevoerd of overgescheept; blijvende alzoo de tegen den invoer van buskruid en vuurwapenen in Nederlandsch Indie, bestaande bepalingen, ook met betrekking tot *Riouw*, in volle kracht.

En zal afschrift dezes worden gezonden, aan den Luitenant Gouverneur Generaal zoo tot informatie en narigt, als ten fine van executie; zullende dit besluit in het Staatsblad, zoomede in de Javasche Courant worden geïnsereerd, en wijders op de gebruikelijke wijze, in de chinesche en maleische talen, aan den volke worden bekend gemaakt.

BUITENZORG, *den [illegible] December* 1828.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 22sten december 1828 no. 34.*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelezen de missiven van het militair departement, d. d. 1 en 3 dezer no. 131 en 132 daarbij, enz.

Gezien de missive van hetzelve departement, d. d. 21 november jl. no. 127, daarbij aanbiedende, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan:

a. Te bevorderen zoo als geschied bij deze.

Bij de 18de afdeeling nationale infanterie.

Tot kapiteins, de 1ste luitenants *A. H. van Gehren* en *J. C. Lommars*, eerstgenoemde van de afdeeling en laatstgemelde van de 19de afdeeling nationale infanterie.

Tot 1ste luitenants, den 2den luitenant bij het werf-depôt, *R. G. Meijman*, en den 2den luitenant bij de 20ste afdeeling, *N. J. H. Aringham* [illegible]

Bij de 19de afdeeling nationale infanterie.

Tot majoor, den kapitein bij de 20ste afdeeling nationale infanterie, *J. H. de Pauly*.

Tot 1sten luitenant, den 2den luitenant der 20ste afdeeling nationale infanterie, *J. Ulpe*.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie.

Tot 2den luitenant adjudant, den 2den luitenant der afdeeling, *F. A. Schnorbusch*.

Tot kapitein, den 1sten luitenant van het algemeen werf-depôt, *W. van Waardenburg*.

Tot 1sten luitenant, den 2den luitenant der 19de afdeeling nationale infanterie, *F. A. Klingestein*.

Bij het 7de regiment huzaren.

Tot kapitein kwartiermeester, den 1sten luitenant kwartiermeester bij de 19de afdeeling nationale infanterie, *van der Ham*.

Bij het korps pionniers.

Tot 1sten luitenant, den 2den luitenant bij de 20ste afdeeling nationale infanterie, *J. J. Schmidt*.

Bij het algemeen werf-depôt.

Tot kapitein, den 1sten luitenant der 20ste afdeeling nationale infanterie, *J. W. Nagel*.

Tot 1sten luitenant, den 2den luitenant bij de 19de afdeeling nationale infanterie, *C. F. W. Obermuller*.

b. Te benoemen en aantestellen:

Bij de 19de afdeeling nationale infanterie.

Tot 2de luitenants, den kadet sergeant der afdeeling, *J. B. W. Disardt*, den kadet sergeant der 18de afdeeling, *G. D. Kessler*, den sergeant majoor *M. J. Zocker* en den sergeant *F. M. van Alphen*, beide van de afdeeling, den sergeant der 20ste afdeeling nationale infanterie *R. J. Werkman*, den kadet sergeant *F. A. Oosterwelder* en den adjudant onder-officier *J. C. Pohler*, beide van de 18de afdeeling, en den sergeant majoor bij de 20ste afdeeling *J. Brugge*.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie.

Tot 2den luitenants, de adjudant onder-officieren bij de 18de en 19de afdeeling, *J. Tuaran* en *S. G. Hubens*, de sergeanten majoors der 18de afdeeling nationale infanterie, *C. F. Otto* en *H. M. Robbins*, den sergeant majoor der 20ste afdeeling nationale infanterie *E. Stassart*, en den sergeant der 19de afdeeling, *J. Arthuijs*.

Bij het korps pionniers.

Tot 2de luitenant, den sergeant majoor der 20ste afdeeling nationale infanterie, *M. Cramer*.

Bij het algemeen werf-depôt.

Tot 2de luitenants, den adjudant onder-officier bij de 19de afdeeling nationale infanterie, *B. Bauman*, en den sergeant bij het korps vrijwilligers, *Akkerman*.

Bij de artillerie trein.

Tot 2den luitenant, den wachtmeester bij de 2de divisie van dat korps, *J. B. Baelen*.

Bij het korps djajang-sekars.

Tot 2de luitenants, den adjudant onder-officier, *L. Tresner*, den opperwachtmeester *J. B. Joachim*, de wachtmeesters *F. W. Padtberg* en *J. Pütz*, alle van het 7de regiment huzaren, en den wachtmeester bij het korps djajang-sekars, *B. Tassotte*, onder bepaling dat drie laatstgemelde, eerst à la suite zullen worden gevoerd, en naar mate der te ontstane vacatures zullen invallen, met magtiging wijders op den kommandant en inspecteur van meergemeld korps om de plaatsing dezer officieren bij de respectieve detachementen, naar gelang der behoefte, te regelen.

c. Te plaatsen.

Bij de 18de afdeeling nationale infanterie.

De onlangs uit Nederland aangekomen 2de luitenants, *D. Tavern*, *M. van der Veen* en *J. Bolemder*.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie.

Den bij voorloopige dispositie van den 1sten dezer no. .., benoemden kapitein *Reeps*, gewezen 1sten luitenant adjudant bij de 19de afdeeling nationale infantere.

d. Overteplaatsen:

Bij het 6de bataillon artillerie.

Den 2den luitenant der infanterie, *H. J. C. Plancken*, rang nemende van den 12den junij 1828, en onder gehoudenis van nader het bepaalde examen voor dien rang af te leggen.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie.

Den kapitein der 19de afdeeling, *E. F. de Jonge*, en den kapitein van het algemeen werf-depôt, *P. H. Baren*, en bij het korps invalieden, den 2den luitenant bij het algemeen werf-depôt, *B. H. ten Braak*.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

BUITENZORG, *den 22sten december 1828.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal van den 22sten december no. 35.*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie.

Gelezen eene missive van het Militair Departement d. d. .. october jl. no. 118 daarbij, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te benoemen zoo als geschiedt bij deze;

a. Tot eersten luitenant kwartiermeester à la suite bij het 1ste bataillon der 20ste afdeeling nationale infanterie, om bij den onder-inspecteur der 3de groote militaire afdeeling werkzaam te zijn, den 2de luitenant bij het 6de bataillon artillerie *J. B. van Geijen*.

b. Tot adjunct inspecteurs der 2de klasse de 2de luitenants kwartiermeesters bij het algemeen depôt en 2de bataillon 19de afdeeling nationale infanterie, *H. van Eusom* en *H. J. Odensthae*.

2°. Laatstgenoemden te belasten met de waarneming der betrekking van fungerende onder-inspecteurs te *Banka* en *Palembang*.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

BUITENZORG, *den 22sten december 1828.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

Extract *uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.*

BATAVIA, *den 26sten december 1828, no. 1*[illegible]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Ten vervolge van het besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 3den dezer no. 45, (Javasche courant no. 147) en krachtens art. 2 van hetzelve, te bepalen als volgt:

Art. 1. De bepaling, « dat de briefporten niet meer « zullen worden voldaan door dengeen, die de brieven « afzendt, maar door dengeen, die ze ontvangt » moet worden beschouwd te zijn facultatief voor den afzender, blijvende het denzelven mitsdien vrijgelaten, zijne brieven te frankeren, zoomede om dezelve te doen aanteekenen op het postkantoor, overeenkomstig art. 23 van het reglement van den 14den januarij 1823, (staatsblad no. 3).

Art. 2. In de volgende gevallen bestaat eene gedwongene frankering en is het den afzender mitsdien niet vrijgelaten zijne brieven *ongefrankeerd* te verzenden:

a. Alle brieven, bestemd voor plaatsen niet onder Nederlandsche gezag staande, moeten bij voortduring worden gefrankeerd, naarvolgens art. 12 van het besluit van den Gouverneur Generaal van den 12den september 1818 no. 26, (staatsblad no. 64).

b. Alle brieven welke door particuliere personen, en brieven welke over particuliere belangens, worden gerigt aan ambtenaren in hunne betrekkingen, zullen op die brieven anders geen regard worden geslagen, dezelve aan den afzender kunnen worden teruggezonden, en van hem het port heen en terug gevorderd.

c. Alle brieven welke niet zijn geadresseerd om te kunnen worden besteld binnen den omtrek van acht [illegible] len van de plaats alwaar het post-kantoor zich bevindt.

Art. 3. Een ieder die eenen brief of omslag van dezelven zal hebben geopend, is aansprakelijk voor het daarop verschuldigde port-geld, wat of ook de inhoud moge zijn.

Art. 4. Met de brieven welke niet hebben kunnen worden besteld, of niet zijn aangenomen, zal worden gehandeld, naarvolgens art. 11 tot 14 van het reglement van den 14den januari 1823, (staatsblad 1823 no. 3).

De brieven zullen echter voor zoo verre Nederlandsch Indie betreft, instede van aan den afzender, aan het postkantoor van waar dezelve gekomen zijn worden geretourneerd en voorts aan de afzenders worden terug gegeven, terwijl van dezelven zal worden ingevorderd, het port heen en terug.

Art. 5. Te *Batavia* zal op het Stadshuis en ook elders waar zulks ten gerieve der ingezetenen wenschelijk, mogt worden bevonden, eene gesloten bus worden geplaatst, ten einde een ieder daarin kunne werpen de brieven die aan geene gedwongene frankering zijn onderworpen en wijders die welke hij niet wenscht te frankeren.

Die bussen zullen dagelijks naar het postkantoor worden overgebragt, om aldaar te worden geopend en zullen onmiddelijk door eene andere geslotene ledige bus worden vervangen.

Art. 6. Te *Samarang* en te *Soerabaya*, en ook op andere plaatsen, indien zulks ten gerieve der ingezetenen nuttig mogt worden bevonden, zullen insgelijks zoodanige bussen worden gesteld.

Art. 7. De plaatselijke autoriteiten zullen zorgen dat voor ieder postkantoor en bij iedere bus ter lezing voor een ieder worde bekend gesteld.

Welke brieven aan eene gedwongen frankering zijn onderworpen.

Het vertrek der posten.

Het uur waarop iedere bus naar het postkantoor zal worden overgebragt.

Het sluiten van paketten voor overzeesche plaatsen, en wat des meer zij.

2°. Deze bepalingen *provisioneel* in werking te doen brengen met den 1sten januarij 1829, onverminderd zoodanige ampliatie op dezelve als nader bij ondervinding zoude kunnen blijken doelmatig te zijn.

3°. Enz.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven Register,
De waarneemd Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

Rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal.

MAGELLANG, *den 18den december 1828.*

Mijn militair rapport van den 10den jl. door deze vervolgende, heb ik de eer ter kennis van Uwe Excellentie te brengen de krijgsverrigtingen, sedert dien tijd volbragt.

Aangezien de vijand tot nog toe in de nabijheid van de dessa *Brossot*, meestal zijn gewonen overtogt over de *Progo* neemt, waardoor hij de landen om de zuid van *Djocjokarta* komt verontrusten, zoo is het, dat ik, ten einde hem zulks daar moeijelijk te maken, en zoo mogelijk geheel te beletten, den kolonel *Cochius* heb gelast, om in de nabijheid van die plaats, een daartoe geschikt terrein te bepalen, en er vervolgens eene kleine redoute te doen opwerpen, waarmede sedert een paar dagen, onder bescherming van een gedeelte der 1ste mobiele colonne, reeds een aanvang is gemaakt, en van de zijde der bevolking zoodanige ondersteuning en medewerking wordt ondervonden, dat in korten tijd dit werk geheel voltooid, bezet en gewapend zal wezen.

Ik heb Uwe Excellentie in der tijd gerapporteerd, dat mijn voornemen was, om de 1ste mobiele colonne, (die thans eenige palen meer noordelijk van daar ligt) uithoofde van de belangrijkheid van die passage, en de meerdere facititeit, om er de *Progo* te kunnen doortrekken, in die nabijheid te doen positie nemen, hetgeen evenwel het terrein niet heeft toegelaten; maar ik hoop, dat bovengemelde redoute, met de tegenwoordige stelling der 1ste mobiele colonne, het bedoelde oogmerk intusschen niet minder naar wensch zal kunnen bereiken.

Volgens berigten zoude *Kerto Pengalassan*, die, zoo als Uwe Excellentie uit mijn vorig rapport nog gebleken zal zijn, eenige magt om de zuid had, en er ook niet zonder invloed was, de *Progo* weder overgetrokken zijn, welke nadere berigten nogtans wederspreken; terwijl ik aan Uwe Excellentie kan berigten, dat den 15den dezer de pangerang adipattij *Notto Prodjo* te *Migiri* is ingekomen, de tommongong *Poespo Negoro*, zoon van den pangerang *Solarong*, en schoonzoon van den pangerang *Adi-Negoro*, medebrengende zijne vrouwen en kinderen benevens eenig gevolg.

De luitenant-kolonel *Ledel* rapporteert mij van *Tegal-Waroe*, dat hij den 11den, den kapitein *van den Busch* eene verkenning had laten doen naar de dessa *Soesoean*, en zich zelven ook derwaarts met een gedeelte zijner magt, doch langs eenen anderen weg, begeven had; maar dat het oogmerk dezer beweging, namelijk het ontmoeten van een driehonderdtal muitelingen, die volgens berigten in aanmarsch waren, niet bereikt is geworden, alzoo niet die magt, maar slechts een zeer gering aantal muitelingen was aangetroffen geworden.

Den 13den heeft zich de luitenant-kolonel voornoemd naar de redoute *Mingier* begeven, wijl hij vernomen had, dat eene troep muitelingen zich den vorigen dag voor die versterking vertoond had. Van daar terugkeerende naar *Tegal-Waroe*, had de vijand het gebergte *Soo* bezet, en ook gedeeltelijk in de naast aangelegene vlakte positie genomen. Toen onze troepen op dit gebergte aanhielden, kwam de vijand uit de vlakte geregeld aanmarcheren, maar middelerwijl was de luitenant *Klardie* met de voorwacht en de Tidorezen ongemerkt door eene dessa, 's vijands regtervleugel genaderd, viel denzelven zoo hevig aan, dat dit mouvement, waar zich de Tidorezen met hevigheid lanceerden, den vijand tot den vollen aftogt verpligtte. Het terrein ongunstig zijnde, en de overste een gedeelte zijner magt te *Mingier* hebbende achtergelaten, vond hij het ongeraden, den vijand verder te vervolgen.

Een troep muitelingen had zich in der daad in de naast aan *Mingier* gelegene en in rust zijnde dessas vertoond, en de bevolking, daardoor bevreesd geraakt, was aan den kommandant bescherming komen verzoeken, die, doch zonder met des vijands sterkte of positie eenigzins bekend te zijn, de onvoorzigtigheid beging daaraan anders te voldoen, dan door zich binnen zijne redoute te houden en zijn geschut te gebruiken, en alzoo met 20 man zijner bezetting was uitgerukt, met welke hij dan ook kort daarop, niet in staat zijnde aan de vijandelijke magt het hoofd te bieden, verpligt werd, met verlies van 4 dooden en 2 gewonden naar zijne versterking terugtekeeren.

Ik heb dien officier in dit geval dezen zijnen onvoorzigtigen dienstijver voor oogen gehouden, en hem gelast, zich naar zijne voorschriften te gedragen.

Den 14den is het detachement, onder kapitein *Collaerd* van *Mingier* zonder eenige ontmoeting weder ingerukt. De kapitein *van den Busch*, die ter ondersteuning was uitgezonden, heeft eenige muitelingen aangetroffen en op de vlugt gejaagd; de luitenant kolonel voornoemd was dien dag met zijne overige troepen almede uitgerukt, om eene met den luitenant-kolonel *le Bron de Vexela* overeengekomen expeditie naar de dessa *Into-Into* en het Salarische gebergte te volbrengen. Deze heeft geen resultaat van belang gehad, wijl de vijand, die bij evengenoemde dessa werd aangetroffen, weldra week en zich overal verspreidde, en het is mij daarom te meer leed, dat ons dezelve een goed officier zal moeten kosten. De luitenant *H. F. Kock* van het flankbataillon, dienstdoende adjudant bij den luitenant-kolonel *Ledel*, die hem zeer prijst, zich aan het hoofd van het peloton huzaren gesteld hebbende, om eenen kleinen vijandelijken troep ruiterij te chargéren, bespeurde aan den zoom eener dessa eenen muiteling, die op hem vuur wilde geven, doch het geweer niet afgaande de vlugt nam. De luitenant *Kock* achterhaalde hem, en toen hij hem bijna had bereikt, stortte zijn paard, van welke gelegenheid de muiteling gebruik maakte om hem eene zware wond toetebrengen, en hij zoude zelfs hier gewis het leven verloren hebben, zoo niet de wachtmeester *Gibbon* en eenige huzaren ter ontzetting toegesneld waren en den vijand hadden nedergehouwen; een huzaar werd daarbij ligt gewond.

De 4de mobiele colonne onder majoor *Bauer* bevindt zich thans te *Nangoelang*, in eene zuidelijke rigting van *Gedoenong*, en ongeveer 4 à 5 palen van daar gecampeerd. Hoezeer ik er niet voor ben, om in deze mousson door enkele colonnes nieuwe positien te doen aannemen, zoo ben ik tot dit mouvement nogtans bewogen geworden, door de goede uitkomsten welke daardoor voorspeld en nu in der daad verwezenlijkt zijn geworden. Niet alleen, dat alle dessas tusschen *Gedoenong* en *Nangoelang*, volgens rapport van den majoor voornoemd van den 15den dezer, zich onderworpen hebben en in rust zijn, maar zelfs derzelver hoofden zijn teruggekeerd, hetgeen onder anderen genoegzaam te kennen geeft, dat zij onder bescherming onzer posten meer invloed, dan bij de muitelingen meenen te hebben.

In mijn vorig rapport heb ik de 6de mobiele colonne in haren opmarsch naar *Flogo*, tot bij de rivier *Lerang* gevolgd. Ik vinde mij thans in staat, om de verdere bewegingen derzelve aan Uwe Excellentie te kunnen rapporteren. Het aanzienlijke transport levensmiddelen, en andere behoeften, welke zij onder haar geleide had, heeft veel oponthoud in den overtogt van deze, hoezeer niet zeer breede, maar in steile oevers thans eenen fellen stroom voerende rivier, te weeg gebragt, zoo dat eerst den 12den die rivier geheel was gepasseerd, en de colonne den 13den den togt westwaarts heeft kunnen aannemen. Een 150tal muitelingen observeerde in den aanvang den overgang onzer colonne, die, na dat er eenige van neergeschoten waren, zich verwijderden, en zich nu op eenen grooten afstand ophielden. In den opmarsch naar *Flogo* werd op onderscheidene punten de vijand aangetroffen, verjaagd en hem telkens eenige dooden en gewonden toegebragt, terwijl volgens rapporten van den bij Uwe Excellentie bekenden arabier *Achmat Hansakrie*, die aan de 6de colonne is toegevoegd *Diepo Negoro* zich in die streken zoude bevonden, maar nu meer westwaarts begeven hebben.

Den 13den 's avonds is de 6de colonne te *Flogo* aangekomen, en niet lang daarna ook de majoors *Buschkens* en *Michiels* met derzelver onderhoorige troepen, en die in hunnen marsch derwaarts geene ontmoetingen van belang met den vijand schijnen gehad te hebben. Gemelde kommandanten zullen naar de berigten die zij ontvangen, derzelver verdere bewegingen regelen.

De vijand schijnt in den nacht van den 12den nog eene laatste poging ondernomen te hebben, om *Flogo* in den brand te steken, daar door een der schildwachten bespeurd werd, dat op een der daken der kaserne, plotseling vuur gekomen was, hetwelk bleek er met een pijl van buiten te zijn ingeschoten; de brand werd echter spoedig gebluscht en men vond 's morgens buiten de benting nog vele van brand stoffen voorziene pijlen, die waarschijnlijk almede op de gebouwen der benting waren gerigt geweest.

De kolonel adjudant *Cleerens* informeert mij den 16den alverder, dat hij den 14den dezer met eenige troepen en barissans eene beweging over de *Bogowonto* naar *Kali Gissing*, in de directie van *Jongarangang* had ondernomen, alzoo hij berigt had ontvangen, dat een gewezen hoofd van *Lowano*, thans tommongong bij de muitelingen, aan den demang van *Kaligissing* eenen last brief had gezonden, om padjak en levensmiddelen te bezorgen, onder bedreiging van bij gebreke van dien, die plaats en de omliggende, in rust zijnde dessa's te vernielen. De zoo evengenoemde demang voldeed evenwel aan dien eisch niet, maar verzocht bescherming, en te dien einde rukten onze troepen naar die kanten, zonder nogtans met de weinige muitelingen, die gezien werden, handgemeen te zijn gekomen. De 2de mobiele colonne, onder kapitein *ten Have*, heeft aan hare zijde die bewegingen ondersteund, en de kapitein meent, op eenen verren afstand, den bedoelden tommongong met niet meer dan 40 à 50 man bij zich gezien te hebben, welke kleine troep evenwel ver is teruggetrokken en de bedreigde streken dus weder verlaten heeft.

De Luitenant Gouverneur Generaal,
(*Was Get.*) DE KOCK.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

s' GRAVENHAGE, *den 6den juni.*

Het bevestigt zich, dat Z. M., op voordragt van Z. K. H. den Commissaris Generaal van Oorlog, het leger in *vijf Divisien* en *tien Brigades* heeft afgedeeld. De *Divisien* zullen niet uitsluitend door Luitenant Generaals, maar ook door Generaal Majoors, zoo ook de *Brigades* niet uitsluitend door Generaal Majoors, maar ook door Kolonels *kunnen* gecommandeerd worden, zoodat die rangen, welke bij eene armee te velde in het geval kunnen komen, om bij ontstentenis van den eigenlijken bevelhebber, in een hooger commando te moeten optreden, daarmede in vijf van vrede met alle dienstbetrekkingen, ook bij kampementen en evolutien, bekend worden. Deskundigen zien in deze maatregelen veel goeds.

Het korps Agenten van het Departement van Oorlog, zal door *Militaire Intendanten* vervangen worden. Er zullen Intendanten en onder-Intendanten van twee klassen zijn, ook adjuncten en adspiranten. Tot deze laatste zullen niet alleen geschikte onder-officieren, maar ook andere jongelieden kunnen worden toegelaten, die door aanleg of studie voor de militaire administratie geschiktheid toonen.

Ook de *Generale Staf* is in eene betere verhouding tot de ware behoeften van den dienst gebragt. Dit is ook het geval met het korps *Mineurs* en *Sappeurs*, hetwelk tot dus ver buiten alle evenredigheid was met den dienst, welken de aanval van vestingen kan vorderen, [illegible] verdediging eens noodzakelijk [illegible] De [illegible] van een Mineur en Sappeur [illegible] geregelde oefening, welke in tijde van oorlog niet in eenen dag wordt verkregen, zoodat de nieuwe inrigting deswege van veel belang kan geacht worden. Dat korps is op drie battaillons gebragt.

Bij een Koninklijke besluit is Z. K. H. Prins *Gustaaf van Zweden* benoemd tot *Generaal-Majoor* bij het leger.

(*Leydsche Courant 9 julij ll.*)

PORTUGAL.

Uit nadere opgaven omtrent de verheffing van Don *Miguel* tot Koning, ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

Nadat op den 23sten juni de vergadering der drie Standen plegtig was geopend geworden, werden de beraadslagingen begonnen, ten welken einde de afgevaardigden van elken Stand zich in drie verschillende kerken vereenigden. Deze beraadslagingen duurden naauwlijks een half uur, en na derzelver afloop werd in elke kerk Don *Miguel* tot Koning uitgeroepen.

Benevens dag nam Don *Miguel* een besluit, waarbij aan alle degenen, die de oude instellingen des Rijks verdedigd, (en dus de instellingen van Don *Predro* bestreden) en te dier zake hun vaderland verlaten hadden, of, voor zijne terugkomst, waren verbannen geworden, de vrijheid om terug te keeren verleend wordt, zullende dezelve in hunne eigendommen, regten en ambten hersteld worden.

Den 25sten juni had de tweede vergadering der drie Standen plaats, in welke men zich met de regeling der troonsopvolging bezig hield. Onder degenen, welke men tot opvolgers, in geval van kinderloos overlijden van Don *Miguel* uitgekozen heeft, zoude de Hertog van *Cadaval* een der eersten zijn. Tevens werd besloten den *Koning* te verzoeken, dat hij zoo spoedig mogelijk in het huwelijk zoude treden, ten einde de troonsopvolging aan zijn edel geslacht te verzekeren.

Den 28sten juni heeft eene vergadering van den Staatsraad plaats gehad, waarin de verklaring en de verzoekschriften der drie Standen onderzocht zijn, en den 30sten is, na eene bijeenkomst van den Raad der Ministers, het besluit van Don *Miguel* aan de drie Standen bekend gemaakt, waarbij hij klaart, »dat, daar de afgevaardigden begrepen hadden, volgens de Grondwetten des Rijks, de Portugesche Kroon hem toekwam, hij, uit overtuiging, van hoeveel belang was, dat die wetten in alles naauwkeurig nagekomen wie gemeend had in het besluit der drie Standen genoegen te ten nemen, en de Koninklijke waardigheid te moeten aanva

Bij een tweede besluit van den 30sten worden de afge digden bedankt wegens hunnen ijver, om de troonsopv aan het geslacht van Don *Miguel* te verzekeren; en word te kennen gegeven, dat Z. M. deze gewigtige zaak ove komstig de belangen der Monarchie zal ter harte nemen.

—Volgens de *Gazette de France* is het leger der Grondw zinden geheel vertropid geworden, en zouden de ingezetenen Oporto, met groot vreugdebetoon Don *Miguel* tot Konin geroepen hebben.

(*Staats Courant van 21 Juli*)

TURKYE.

Volgens berigt uit het Rusische leger bij Karassu van 30 was de voorhoede der Russen aan den zeekant reeds tot M lia, en aan den anderen kant tot Kouzgoun voortgerukt, z eenigen tegenstand te ontmoeten. De vijand trok overal b aannadering der Russen ijlings terug; evenwel scheen men op eenigen tegenstand bij Bazardschik (*Hadschi Oglou-Ba schik*) voor te bereiden, werwaarts, de Pachas van Sch en Silistria eenige afdeelingen krijgsvolk gezonden hebben

De vesting *Brailow* waarvan de bestorming in onze v Courant is vermeld, heeft zich na afloop van den toegest wapenstilstand overgegeven, en 278. kanonnen, een gr voorraad vankruid en kogels, en levensbehoeften zoo ve voor een maand voor het geheele leger toereikend zijn, zi vrucht dezer overwinning.

De grootvorst *Michael* werd in het leger verwacht, dende gevolgd door de 7e leger-afdeelig, die na de verov van *Brailow*, bij Matchin over den Donau gaan en zich het leger van den Generaal *Rudzewicz* vereenigen zoude.

Den 30sten juni is eene afdeeling jagers te paard, en afdeeling rijdende artillerie met 24 stukken in het lege Karassu aangekomen. De gemeenschap ter zee met O wordt geregeld onderhouden, en bijna dagelijks komen s pen met levenmiddelen uit die haven ter reede van Kust ten anker. Ook van de landzijde worden geregeld levensbe ten aangevoerd, zoo dat het leger van alles ruimschoots zorgd wordt.

Een tweede berigt uit het leger, den 2den juli van Ka afgezonden, meldt de overgave van Anapa aan de Aziati kust der Zwarte zee.

De gelukkige uitslag van het gevecht van 9 juni bij An had het den Bevelhebber Vorst *Mensikoff*, mogelijk gema die stad geheel te omringen. Binnen weinige dagen ware belegerings werken tot aan het glacis gevorderd, en nada 22sten juni drie bressen geschoten waren, werd de vesting de laatstemaal opgeeischt.

Daar dezelver Bevelhebber intusschen vrijen aftogt met penen en goederen begeerde, onder bijvoeging, dat hij anders tot het uiterste zoude verdedigen, werden de on handelingen afgebroken; en alles tot den storm voorbereid, op nieuw afgevaardigden van den Pacha verscheuen, om te zeggen, dat hij de vesting onvoorwaardelijk wilde o geven. Dezelve werd den 23sten door de Russen bezet, aldaar 85kanonnen en eene groote menigte van krijgs levensbehoeften gevonden hebben. De bezetting bestond 3000 man.

De Vice-Admiraal *Greigh* en de Schout-bij-Nacht *V Menzikoff*, wel welker vereenigde pogingen men de verove [illegible] te danken heeft, zijn door den Keizer, de e tot den rang van Admiraal, de tweede tot dien van Vice-Admi bevorderd geworden. Vorst *Menzikoff* is nog daarenboven Hoofd van den generalen staf der Keizerlijke zeemagt ben geworden.

Voorts wordt in dit berigt de overgave der vesting Tu (nabij Isaczi) vermeld, welke bezetting uit 2,000 man beste en waar men 91 kanonnen gevonden heeft.

» De veldtogt," zoo besluit het berigt, » is den 7den geopend, en tot den 1sten juli hebben wij Moldavie en lachye bezet, zijn wij onder het vuur der Turken bij l over den Donau gegaan, en op den regter oever dier rivi den wal van Trajanus voortgerukt, en hebben niet allee Turksche vloot op den Donau vernield, maar ook zeven tingen, namelijk Isaczi, Brailow, Matchin, Hirsowa, Kust Tuloza en Anapa, ingenomen, en zoo wel in deze vesti als in verschillende gevechten, meer dan 800 kanonnen o vijand vermeesterd."

Hoeveel het verlies der Russen in dezen veldtogt van maanden bedraagt, wordt hierbij niet opgegeven.

De *Beobachter* berigt uit bucharest van 27sten juni, d besmettelijke ziekte, welke aldaar sedert eenige weken gehe had, en algemeen voor de echte Oostersche pest gehouden door de gepaste maatregelen van het Russische Bestuur, merkelijk afgenomen was. Dezelfde ziekte had zich o andere plaatsen in Wallachye geopenbaard; doch overal men met den meesten ijver de krachtdadigste maatregelen nomen, om derzelver voortgang te stuiten.

(*Staats Courant 21 Juli ll.*)

PROEVE

VAN

INDISCHE GEWIJDE TAALKENNI

Gelijk in alle menschelijke zaken, zoo mede ook in dien, heeft de *mode*, een groot gezag en eenen baren invloed. Thans maakt zoo wel in Frankrijk Engeland en in Duitschland, de beoefening van het Sans een bijzonder aanmerkelijk deel uit der verrigtingen, aan

(*Zie verder het Bijvoegs*

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 27sten December 1828.

ke geleerde mannen, en bijzonder taalkundigen, hunnen tijd en vlijt besteden. De beoefening van het Sanskrit leidt, zeggen zij, op den gemakkelijksten en nuttigsten weg tot de kennis der tallooze andere talen en taaltakken, die zich in Indie, Achter-Indie, den Indischen Archipel en in Tibet, uit het Sanskrit gevormd hebben. Onder deze neemt het *Pali* gewis de eerste plaats in. Het is de heillige taal van den Godsdienst van *Buddha*, welke schier in gansch Achter-Indien heerschende is, en de meeste en oudste boeken der *Buddhisten*, zijn in deze taal geschreven.

Willen wij derhalve de ware leer en den oorsprong derzelve in Azie zoo ver verspreiden Godsdienst grondig leeren kennen, (tot hier toe zocht men, zoo veel ook in nieuwere tijden, bijzonder door Engelschen daarover geschreven is, enkel door hijpothesen het duistere der geschiedenis op te helderen), dan moet men de *Pali*-boeken raadplegen. En uit deze nieuwlings als het ware ontdekte taal, kan de algemeene en bijzondere taalkunde een zeer groot nut trekken.

Tot hier toe schijnt zich geen ander geleerde met het *Pali* onledig gehouden te hebben, behalve *D. Leyden*, *Asiaticae Res. Vol. X.*, wiens ijver en talent gewis de volkomenste kennis dezer taal aan de Europeers zoude geopenbaard hebben, indien niet een te vroege dood hem midden uit zijne geleerde onderzoekingen als weggerukt had. Nu is er in het verleden jaar te Parijs, over dit onderwerp, een werk in het licht gekomen, onder dezen titel: *Essai sur le Pali, ou langue sacrée de la presqu'ile au dela du Gange, avec six planches lithographiées et la notice de Manuscrits Pali, de la Bibliotheque du Roi; par* E. Burnouf *et* Ch. Lassen, *Membres de la Société Asiatique, pag* 222 *8vo.*; aan hetwelk door de meest bevoegde beoordeelaars den hoogsten lof toegekend en verzekerd wordt, dat zij de gewigtige zwarigheden, welke hun in den weg stonden, bij het eerste kennis maken met eene onbekende taal en nog onbekend schrift, gelukkig overwonnen hebben. Beide waren met eene gelijke liefde tot deze soort van studien bezield, beide even kundig en bedreven in de taal en letterkunde van Indie, en zoo schijnen dan ook hunne onderzoekingen tot dezelfde uitkomsten geleid te hebben, uitkomsten die des te belangwekkender zijn, daar zij zich geenszins eene onberaden zucht tot hijpothesen, maar eene gezonde en heldere kritiek tot gids bij deze onderzoekingen gekozen hebben. Zedig zijn deze schrijvers, zoo als dit steeds alle geleerden zijn, die waarlijk geleerdheid bezitten, en daarom erkennen zij zelve, dat hun werk slechts eene proeve is, om tot verdere navorschingen aan te sporen.

De beide schrijvers verwerpen het gevoelen van *Leyden*, dat het *Pali* of *Bali* (want de *P* en de *B* worden veelvuldig in die taal verwisseld) zijnen naam heeft van *Bâhlikabhâscha*, dat is, taal van *Balkh*. Zij bekennen rondiut den oorsprong en de verklaring van dezen naam niet te hebben kunnen vinden, en wagen het zelfs niet eens eene poging daartoe te doen. Het komt hierbij vooral daar op aan, of de naam uit deze taal zelve ontleend is, en in de *Pali-schriften* gevonden wordt, dan of dezelve uit de oorspronkelijke geheel verschillende grondtalen van Achter Indië ontleend is. In het eerste geval kon men aan eene afleiding van *Bal Kond* (eene stad in het Oost-Maratten Rijk, zoo als *Gol Konda - Bondel - Kond* te weeg gebragt heeft) denken, zoodat die taal dan aldus zoude genoemd geweest zijn, omdat zij uit Middel-Indie, vooral uit de streek van *Bal-Kond* afkomstig is; zoo zoude zich ook de schrijfwijze *Bali* als de oorsponkelijkste voordoen.

In de *Pali-boeken*, welke de *zendelingen* voormaals uit *Siam* naar *Parijs* gebragt hebben, vonden de heeren *Burnouf* en *Lassen* drie verschillende alphabet's, die echter uit eene en dezelfde bron, te weten, het *Devânagari*, voortvloeijen, hoewel het niet te ontkennen is, dat deze uitvloeisels allengs zeer ongelijkvormig geworden zijn aan de bron waaruit zij opgeweld zijn. Bijzonder opmerkenswaardig is daaronder het groote *Siamsche quadraatschrift*, dat door latere kunstmatigheid uit de ruwe trekken der vroegre *alphabets* moet opgekomen zijn, en die men meent het allerbest te kunnen vergelijken met het *Arabischkusische* letterschrift. Hoezeer nu de auteurs slechts weinige hulpmiddelen tot ontcijferig dezer alphabets hadden, zoodat ook eenige letters nog niet ontdekt zijn zoo hebben zij toch de meeste derzelve met juistheid ontcijferd, met dat gevolg dat men in het toekomende door behulp van de hierbij gevoegden *Facsimile*, de handschriften met veel gemak zal kunnen lezen. De duidelijk zigtbare verwantschap dezer drie *Pali-schriften*, met de overige uit het *Devânagari* afstammende schriften, van welke er alhier acht in een tabel, met verscheiden Palaeografische aanmerkingen bij een geplaatst voorkomen, brengt den schrijver dieper in het onderzoek der vraag, hoe en wanneer in het algemeen de *Cultus* van den *Buddha* naar achter-Indie gekomen is? Om deze vraag op te lossen, geven de schrijvers eene geschiedenis van het *Buddhismus* in de Zuidelijke landen, daar dezelve voornamelijk uit een historisch werk *Radschavali* hunne opgaven ontleenen. Volgens dit kwam *Vidschaja* eenigen tijd na den tijd van *Buddha*, 543 voor Christus uit Kalinga (Zuidwaarts van Bengalen) naar Ceijlon, en vestigde hier zijn rijk, en met dat rijk den dienst van *Buddha*. *Deweni Paetissa*, de negende Koning dezer Dijnastie, voerde 322 jaren voor Christus, het letterschrift en de heilige Buddha boeken in Ceijlon in, en eenigen tijd later verspreidde zich misschien uit overbevolking, zoo als tegenwoordig de staatshuishoudkundigen gewoon zijn, met gemaakte deftigheid te zeggen) een tak der Buddhisten met de heilige Pali-boeken uit Ceijlon naar Siam, en de meeste overige Koningrijken van Achter-Indien. Het kon wel zijn, dat eenige gestrengere critici, dit begin van uit overleveringen ontleende geschiedverhalen en onchronologische berigten der Cingaleten niet vertrouwen, altans niet in dien graad, waarop de beide Fransche schrijvers daaraan hun vertrouwen gelieven te schenken, maar een ding schijnt toch uit deze volksverhalen der Cingaleten, even als uit het in achter Indien algemeen heerschend volksgeloof te mogen aangenomen en als zeker gesteld worden, dat het Buddhismus uit Ceijlon naar de achterste of verst afgelegen deelen van Indien overgeplaatst is, en mitsdien wordt de opgave van Leijden, dat de Siameten en Birmannen hunnen Godsdienst van *Laos* zouden ontvangen hebben, genoegzaam wederlegd. En daar er een oud verhaal is, dat de Indiers de openbare zee schuwden, zoo is het op zichzelve niet zeer waarschijnlijk, dat de verdrevene Buddhisten 4 of 5 honderd jaren voor Christus, allereerst als vlugtelingen naar Ceijlon kwamen, en van daar, dewijl Ceijlon hun weldra te klein werd naar achter-Indien, Java, Bali, enz. zich uitbreidden.

Maar zoo weinig als deze historische vragen zich tot eene volkomen duidelijkheid laten brengen, des te gewisser konden de schrijvers over de taal der Palischriften oordeelen. Wel is waar, hadden de, schier uitsluitend Lithurgische en Theologische schriften, waarvan de auteur partij had kunnen trekken, niet genoeg verscheidenheid van inhoud, om alle bijzondere taalkundige vormen te erkennen; eene volledige *Grammatica* is dienvolgens eerst van de toekomst te verwachten; maar hunne uit het lezen der weinige handschriften geputte waarnemingen zijn echter toereikende, om daaruit het algemeen karakter en juist ook daardoor den oorsprong dezer taal te leeren kennen.

Ingevolge van dit karakter, is de *Pali-taal* geheel zoo als dezelve in de boeken gevonden wordt, zonder bijmengsel eener vreemde *grondtaal*; waarvan er in Indie zoo vele gevonden worden, uit het *Sanscrit* ontstaan; *Pali* onderscheidt zich van het *Sanscrit* alleenlijk door het gedurig afstompen en gemeener worden der uitwendige vormen; in het *Pali*, ziet men het *Sanscrit* schier geheel onveranderd naar de wortelwoorden; terwijl de uitspraak weekelijk geworden is en *gedepraveerd*, de Grammatische vormen zich met andere vermengen, de geheele rijkdom van verbuigingen in derzelver beduiding en onderscheiding onduidelijk wordt en verdwijnt. Dit achteruit gaan der taal, dit afdalen van het eenmaal bereikte toppunt, klaarheid en schoonheid, doet zich hier op het duidelijkste bemerken, wijl de vermindering der voormaals volkomener taal nog op haren eersten trap staat, en mitsdien naar derzelver aard en natuur veel duidelijker kan erkend worden, dan wanneer de middeltrappen ontbreken en wij slechts te groote ontaarding en armoed nog waarnemen kunnen. En in dit opzigt het *Pali* met het *Sanscrit* te vergelijken is van het hoogste gewigt voor de beoefening van alle talen, en inzonderheid van het Grieksch en Latijn. Want daar men dezelfde verschijnselen in alle talen vindt, welke aan zichzelve hoe langer hoe ongelijker, en dus slechter worden, zoo leert men steeds duidelijker inzien, dat de talen naar eeuwige overal zich gelijkende wetten, en niet naar enkel willekeur of toeval zich allengs veranderen; en het juist uitvinden dezer wetten van ontstaan en voortgaande ontwikkeling van spraakvormen is de eenige deugdelijke weg tot verklaring der vormen van elken bijzonderen taaltak eens grooten taalstams. Gelijk zich het *Sanscrit* aan gene zijde van den *Ganges* veranderde, zoo heeft dezelfde taalstam in hare wijde velden aan deze zijde van den Indus insgelijks groote veranderingen ondergaan; ja zelfs vertoont zich deze gelijkvormigheid in schijnbaar onbelangrijke en kleine taaldeelen. Het *Pali*, b. v., heeft den *dualis* slechts in de twee woorden, waar dezelve het noodigste is, in *duo* en *ubho* behouden; even als het Latijn in de gelijkbeteekenende woorden *duo* en *ambo*; bij het *Aramaeïsche* vertoont zich hetzelfde met opzigt tot den *Semitischen* taalstam. Het *Pali* mits den eersten persoon van den *imperativus*, alzoo ook het Grieksch en de overige talen. Alleenlijk daarin heeft het *Pali* iets eigendommelijks en levert nog eene ontaarding der geschiktheid tot beschouwing van het Sanskrit, dat het bij allengs afnemen en vermengen der vormen, weder verscheiden *Anomalien* heeft, die eene treffende overeenkomst met het latijn hebben.

Maar van waar is nu deze taal oorspronkelijk? waar heeft zij deze veranderingen ondergaan? Sedert welken tijd heeft dezelve opgehouden volkstaal te zijn en werd, zoo als nu, slechts nog als heilige taal Buddha-schriften aangeleerd? De auteurs gelooven, dat deze taal als eene heilige en doode taal reeds naar Achter-Indien en naar Ceijlon gekomen is; zij moest alzoo reeds op het vaste land van Indien, van waar zij ongetwijfeld afkomstig is, uitgestorven en als eene doode taal naar de Oostelijke landen gekomen zijn. Ten bewijze brengen de schrijvers bij, dat het Pali, wanneer het in Indien voortdurend levendig gebleven was, noodwendig ook iets van de gelijktijdig bestaan hebbende talen moest opgenomen hebben. In het geheel is dit werk voor alle taalminnaars eene zeer belangrijke verschijning, en wegens de *populaire* manier, waarop alles ontwikkeld is, levert dezelve eene zeer aangename en gemakkelijk verstaanbare lektuur op, die nut met genoegen vereenigende, aan het dubbeld oogmerk voldoet om te leeren zonder te vervelen.

(*Leijdsche Courant*).

ERRATA.

Het in onze vorige courant medegedeeld berigt wegens de plaats gehad hebbende verloving van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Gustaaf* van Zweden en Hare Koninklijke Hoogheid Princes *Marianne*, is verkeerdelijk opgegeven als den 29sten juli jl. te zijn geschied: men leze, den 29sten juni jl.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 22—schoener *Fathal Ganie*, Said Hoesien Bin Achmat Habsie, van Riouw den 14den december.

Dec. 23—schip *Oeij Sinjo*, Heap Tjoensoeij, van Pekalongang den 18den december.

Dec. 24—schip *Joedool Rachman*, Said Oemar Bin Oesien, van Palembang den 11den december.

Dec. 25—schoener *Anna*, V. Tallet, van Menado den 13den october, met Zr. Ms. troepen.

Vertrokken.

Dec. 23—schip *Fait Allam*, Said Hoesien Bin Mochamat Aljuffrie, naar Palembang.

Dec. 24—bark *Experiment*, J. F. Grum, naar Padang. — brik *Tiesmâs*, Tjan Sioko, naar Rembang. — schip *Sophia*, S. McGeorge, naar Tagal, met Zr. Ms. troepen.

Dec. 25—Zr. Ms. fregat *Bellona*, kapitein ter zee H. M. Dibbetz, hebbende aan boord de kapitein ter zee, kommandant en directeur Z. M. Zeemagt in Oost-Indië, A. W. de Man, en de luitenant-adjudant Van der Jagt, koersstellende om de noord, met Zr. Ms. [illegible] — schip *Jerry*, R. Mackie, naar Soerabaija, passagiers: chirurgijn-majoor C. Zellerer, de heer A. D. F. Pahud en [illegible] S. Moens, en [illegible] — brik [illegible] Kinken, naar Samarang.

Dec. 26—brik *Nederlander*, W. W. Boijle, naar Samarang, passagiers: de heeren B. Velsink en T. ten Cate. — brik *Markus*, J. Rough, naar Soerabaija. —schip *Marzoek*, Sech Alle Bin Fedil, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Powlowna*; schepen Marzoek, Prins van Oranje, The Fair Armenian, IJdroesie, Schoon Verbond, Buitenzorg, Joedil Barie, Marco Bozaris, Oeij Sinjo, Joedool Rachman; brikken Joseph, Goenong Apie; schoener Fatholkair, Fathol Ganie, Amu. — Eng. Compagnies oorlogs schip Hastings; schepen Bussorah Merchant, Arab, Hippomenes; brik Indiaa; schoener Commerce. — Zweedsche brik Thrads.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 17—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 16, kadet Van Epen, van Batavia den 10den december.

Dec. 18—brik *Soengo Antjauw*, M. Faulhaber, van Cheribon den 13den december.

Vertrokken.

Dec. 17—brik *Ondernemer*, J. Baton, naar Soerabaija, passagiers: de heeren Van Elven, Winter en J. Abram. — Arab. brik *Geduld*, Said Aboe Bakar, naar Grissee.

Dec. 19—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 15, kadet Van Epen, koersstellende om de oost.

Dec. 20—Chinesche brik *Inkien*, Lim Inglo, naar Rembang.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

[illegible] december.

Dec. 19—schip *Anna Augustina*, J. T. Samuels, van Grissee.

Dec. 20—brik *Peenghoeij*, Lie Kappier, van Batavia den 10den december.

Vertrokken.

Dec. 17—schip *Boeroeng*, P. Lenel, over Celebes naar Molukkos, passagier: de heer Beset.

Dec. 18—bark *Diederika*, J. Hector, naar Molukkos, passagier: de heer F. Kurtis.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Triton*, *Zwaluw*; brikken *Haaij*, *Nautilus*; schoeners *Zephir*, *Daphne*, *Pollux*; zwaard-booten *No.* 17 en 18; roei-kanonneerboot *No.* 9; transport-boot *No.* 4; schepen Louisa, [illegible] Jacoba, Minerva, Concordia, [illegible] Augustina; stoom-boot Van der [illegible] Harriet, Margareta; [illegible] Ingsoca, Peenhoeij; [illegible] Willem Daendels, Soerabaija, Wilhelmina, Trial; kotter Dolphijn.

GRISSEE.

Aangekomen.

Dec. 18—schip *Joussoer*, Said Alowie Bin Abdulla Bin Sahil, van Batavia.

Vertrokken.

Dec. 18—schip *Anna Augustina*, J. F. Samuels, naar Soerabaija.

Schepen liggende ter reede.

Schepen Joussoer, Machharie, Hapipa Hawia, Faidul Karim; brikken Geap, Goan, Goansoen, Onderneming, Boeng Besie; schoeners Bakhoemoebie, Anna Geertruida, Fathaal Mobin.

ADVERTENTIEN.

Uitbesteding voor de levering van al de gedurende het jaar 1829, alhier benoodigde geldkisten, beslagen met ijzeren banden, geschikt ten berging van *f* 500 kopergeld, waarvan de modellen te zien zijn, ten kantore van den ondergeteekenden en bij den graan- en ijzerpakhuismeester alhier.

Gadinghebbenden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten, voor of uiterlijk op den 29sten december, ten kantore van den ondergeteekenden intedienen; zullende de uitbesteding aldaar gehouden worden, op dien dag 's morgens te 10 ure, en worden zij verzocht daarbij tegenwoordig te zijn.

De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 19den december 1828. J. C. REIJNST.

—Uitbesteding voor de reparatie van het tuig en zadelwerk van de posterijen in de afdeeling Batavia, gedurende het jaar 1829.

Er kan gesteld worden, dat zich dit onderhoud of reparatie zal bepalen, tot de ondervolgende tuigen en zadels, te weten:

Op de hoofd-poststation te Weltevrede.

1 stel tuigen voor zes paarden; 8 stellen dito voor vier dito; 6 kartuigen; 6 zadels en 47 halsters.

Op de poststation Bidara-Tjina en Tanjong-Oost op ieder.

1 stel tuigen voor zes paarden; 6 stellen dito voor vier dito; 2 kartuigen, 2 zadels en 20 halsters, en

Op de zes poststations om de west van Batavia op ieder.

2 stellen tuigen voor vier paarden; 2 zadels en 6 halsters.

Indien de thans bestaande tuigen, zadels en halsters gedurende het jaar 1829, eventueel vermeerderd dan verminderd mogten worden met niet meerder dan een vierde in het geheel, zal dit geen invloed hebben op den aannemings prijs.

Gadinghebbenden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten, voor of uiterlijk op den 27sten december, aan den ondergeteekenden intedienen, zullende de uitbesteding plaats hebben op dien dag, 's voordemiddags te 10 ure, ten kantore van den ondergeteekenden, en worden zij voorts verzocht daar bij tegenwoordig te zijn.

De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 19den dec. 1828. J. C. REIJNST.

—De verpachting van het zout, voorgeschreven bij besluit van den Minister van Staat, Kommissaris Generaal van den 16den december 1828 no. 15, (Courant no. 1[illegible]) zal gehouden worden, ten kantore van den ondergeteekenden, op zaturdag den 27sten dezer, 's voormiddags te 8 ure.

De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 19den december 1828. J. C. REIJNST.

—De verkoop van 's lands gebouw op Rijswijk, voorheen geoccupeerd door de algemeene secretarie, geannonceerd in de Javasche Courant, van den 16den december 18[illegible] no. 150, is uitgesteld, tot op zaturdag den 5den januarij 1829, 's voordemiddags te 10 ure, op de Beurs.

De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 22sten december 1828. J. C. REIJNST.

—De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat, ten behoeve van het Gouvernement de ondervolgende kontracten zijn aangegaan, te weten:

1°. Voor de levering te Amboina, regtstreeks aan de verbruikers, van de aldaar benoodigde rijst, van 1° juli [illegible] tot 1° juni 1829, tegen *f* 160 per kojang, van 3400 ponden betaalbaar op Java.

2°. Voor de levering van de rijst te Banda, regtstreeks aan den verbruiker van primo april 1829 tot ultimo maart 1830, tegen *f* 139:-50 per kojang, van 3[illegible] ponden betaalbaar op Java.

3°. Voor de levering te Riouw, regtstreeks aan den verbruiker van de aldaar benoodigde rijst, tot ultimo augustus 1829, tegen *f* 5 per pikol.

4°. Voor de levering regtstreeks aan den verbruiker van de gedurende het eerste half jaar van 1829, te Samarang benoodigde rijst, tegen *f* 5:-89½ per pikol.

5°. Voor de levering regtstreeks aan den verbruiker van de gedurende het 1ste half jaar van 1829, te Boijolalie of Salatiga, benoodigde rijst, tegen *f* 4:-50 per pikol.

6°. Voor de levering van de tot 1° juli 1829 benoodigde rijst, te Klatten en op Solo tot *f* 5, in Kadoe tot *f* 6 en Djocjokarta tot *f* 8 per pikol, betaalbaar te Samarang.

De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 22sten december 1828. J. C. REIJNST.

—Uitbesteding voor de levering van de noodige kolen te Batavia, in 's lands civiele pakhuizen in en om de stad gedurende het jaar 1829, op dingsdag den 30sten december 1828, 's morgens te 10 ure, ten kantore van den directeur van 's lands producten en civiele magazijnen.

De Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 24sten december 1828. J. C. REIJNST.

ondergeteekende daartoe gemagtigd, maakt met referte tot art. 8 van de voorwaarden, voor de verpachting van den verkoop van zout, in de residentie Batavia, bekend.

Dat de hoogste inschrijver van den geen aan wien de pacht zal worden afgestaan zal ontvangen, en mitsdien denzelven hem zal moeten uitkeeren, eene premie van *f* 1000 dus wel:

Voor de afdeeling Batavia *f* 700.

« « « Buitenzorg - 200.

« « « Krawang - 100.

Zullende het Gouvernement aangezien het onzeker is, of de pacht voor iedere afdeeling, afzonderlijk of gecumuleerd zal worden afgestaan, beslissen, aan wien de premie toekomt.

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,

Batavia, den 26sten december 1828. J. C. REIJNST.

De Resident van Passoeroean maakt bij deze bekend, dat de eerste termijn van de belasting der verponding over het jaar 1829, zal moeten worden betaald, gedurende de maanden mei en junij aanstaande, of zoo veel vroeger, gerekend van januarij, als de belang hebbenden zullen verkiezen, zullende tot den ontvangst daarvan worden gevaceerd, als: Te Passoeroean ter secretarie der residentie, te Bangil bij den regent, te Malang, ten kantore van den assistent resident aldaar, dagelijks van 's morgens 8 tot des namiddags 1 ure, zon en feestdagen uitgezonderd.

Passoeroean, *De Resident voornoemd,*

den 19den dec. 1828. DOMIS.

De ondergeteekende administrateur van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen te Weltevrede, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat ten zijnen bureele eene inschrijving is geopend, tot de levering van 5000 ponden arrowrood.

De billetten tot de inschrijving, zullen voor den 5den januarij 1829 moeten worden ingezonden, aan het magazijn voornoemd, zullende op dezen dag te 10 ure voormiddags, aldaar tot de opening daarvan worden overgegaan.

De gegadigden worden mitsdien uitgenoodigd om hunne inschrijvings-billetten intezenden, en de te houden uitbesteding op voornoemden dag te komen bijwonen.

De administrateur van 's Rijks geneesmiddelen in Indie,

Weltevrede, 24sten december 1828. HARCKE.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Sorrabaija.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
brood de 14 oncen.	,,	25	,,	3	,,	33½
-vleesch het katje.	,,	26¼	,,	50	,,	34
-vleesch het pond.	,,	20	,,	16	,,	18

MARKTPRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Sorrabaija.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
-olie per takker of bottels	14	50	13	60	7	,,
per bottel.	,,	50	,,	40	,,	,,
-olie per takker	8	50	11	40	6	70
per bottel.	,,	30	,,	30	,,	,,
olie per pikol	,,	[illegible]	[illegible]	[illegible]	19	,,
koijang.	110	,,	84	,,	75 à 80	,,
per gantang.	,,	50	,,	15	,,	22
per koijang.	,,	,,	,,	,,	600	,,
de vadem van voeten op 6	13	,,	19	,,	12	,,

EDICTALE CITATIEN.

De Raad van Justitie te Samarang, bij rekwest van 10 dezer, op het door den prokureur *Charles Ducloux*, in hoedanigheid als gemagtigde adlites van het collegie van weesmeesteren dezer stede, namens hetzelve inkwaliteit als desolate boedelkamer en als zoodanig administrerende den boedel van wijlen *C. F. Rose*, gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie bij edicte tegen alle en een iegelijk, die eenige actie of pretentie vermeenen te hebben op en tegen den voornoemden boedel;

Zoo is het, dat ik ondergeteekende tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, mits dezen dagvaard alle en een iegelijk, die eenige actie of pretentie op en tegen den voornoemden boedel vermeenen mogten te hebben, om op woensdag den 21sten januari 1829, des morgens te half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ter openbare rolle van meergenoemden raad, ten einde aldaar hunne pretentien aantegeven te verifieren, en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Samarang, den 16den december 1828.

De deurwaarder voornoemd,

SCHWARTZE.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op maandag den 29sten december 1828.

In het huis, bewoond geweest door den heer kommandant van Zijner Majesteits marine *A. W. de Man*, op Koningsplein, van goede huismeubelen, waaronder eenige net gewerkte mahoniehouten stukken, rijtuigen, goede wagens, paarden, alsmede een schoon groot maccassaarsch rijpaard, buffels en de volgende lijfeigenen, als: *Pasjol* kompleete inlandsche kokkin, sambal- en gebakmaakster, met hare moeder *Sayda*; *Rubijn*, kok, *Katjong*, koetsier rijdende met vier paarden, *Biliam*, koetzier, rijdende met vier paarden, *Kariem*, koetzier en huisjongen, *Bitjo*, aankomende kok en houtzager, *Harlekijn*, houtzager en tuinjongen, *Patanie*, stal- en tuinjongen, *Lauyjoen*, stal- en tuinjongen.

En precies te 11 ure,

Ten overstaan van heeren boedelmeesteren, voor rekening van *Njey Dienjie.*

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de groote rivier, in het blok L, sub no. 52 bij de verponding doorloopende onder no. 2,938.

Voor rekening van den chinees *Nieuw Tjanlok.*

No. 1. Zeker erf, bebouwd met een groot steenen huis, voorzien van eenige kamers, benevens nog een pakhuis van planken ... gedekt, staande en gelegen iets westwaarts buiten deze stad in het westerveld, het 8ste deel van het blok P no. 18, bij de verponding doorloopende onder no. ... in de kampong Pakodjan.

2. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Diest, in het westerveld, het 4de deel van het blok O, sub no. 31, bij de verponding doorloopende onder no. 885.

Voor rekening van *Boke.*

No. 1. Zeker ledig stukje grond, gelegen ruim ¼ uur gaans, westwaarts buiten deze stad, in het westerveld, het 4de deel van het blok P, sub no. 200, bij de verponding doorloopende onder no. ...

2. Zeker ledig stukje grond, zijnde een gedeelte uit eene meerdere partij, gelegen ruim ¼ uur gaans, westwaarts buiten deze stad, in het westerveld, het 3de deel van het blok P, sub no. 203 en 204, bij de verponding doorloopende onder no. 5,186.

Voor rekening van den heer *Wolfarth.*

Een stuk ... geschikt voor grasland, gelegen aan de rivier Sonthar, grenst aan de 2de Boedongan.

Op dingsdag den 30sten december 1828.

Voor het sterfhuis van wijlen *D. A. Gaaswijk*, op de Voorrei, van huismeubelen, wagens, paarden, juweelen, goud- en zilverwerken, alsmede boeken volgens meddelende catalogus, benevens andere goederen, zijnde voorts eene som van *f* 800 kopergeld, voor rekening der ongelukkigen van Middelharnas.

Op woensdag den 31sten december 1828.

Voor het woonhuis van den heer *A. D. Cornets de Groot*, op Koningsplein, van wagens, paarden, huismeubelen, glas- en zilver en pleetwerken, een fraai Engelsch jagtgeweer met toebehooren, benevens een dito koppel pistolen, en eene verzameling boeken, volgens rondgezonden catalogus.

De Gouvernements vendutie op de Beurs, van zaterdag 27 december 1828, uitgesteld zijnde tot den 3 januari 1829, zal alsdan ook daarna het huis van den heer Mr. *H. A. Parve*, worden opgeveild.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op de vendutie van maandag den 29sten december 1828, zullen mede worden verkocht de volgende lijfeigenen, als: *Pusie*, komplete inlandsche kokkin, sambal- en gebakmaakster, met hare moeder *Segda*; *Rubijn*, kok, *Katjong*, koetsier rijdende met vier paarden, *Bi..am*, koetsier, rijdende met vier paarden, *Kariem*, koetsier en huisjongen, *Bitjo*, aankomende kok en houtzager, *Harlekein*, houtzager en tuinjongen, *Patanie*, stal- en tuinjongen, *Laytjeen*, stal- en tuinjongen.

—Op maandag den 29sten dezer, zal door de wees- en boedelkamer alhier, publieke verkooping worden gehouden, van de ondervolgende vastigheden, als:

Voor rekening des boedels van wijlen *C. H. Klein.*

Een steenen met pannen gedekt huis en erf, staande en gelegen aan de westzijde van de straat der Parade plaats blok litt. H no. [illegible]

Voor rekening [illegible] *Wilhelmina Jacoba Cezarie.*

Een steenen met pannen gedekt huis en erf, staande en gelegen in de Oosterwal-straat, wijk litt. C no. 517.

Voor rekening des boedels van wijlen de arabische vrouw *Intje Amina Bin Abdulla Basaip.*

Een stukje land met daarop staande planken en gedeeltelijk met bamboes omgepaggerd makassaarsch huis, gelegen in de maleische Kampong alhier, wijk litt. S no. 183.

Voor rekening des boedels van wijlen anakkoda *Intje Brekat.*

Een praauw Toop met zeil en treil, liggende in een der dokken van Torbaja.

Voorts 19 stuks certificaten van den indischen achterstand à ƒ 1000 ieder.

Namens dezelve.

De secretaris der wees- en boedelkamer,

B. G. SARTORIUS.

Samarang, *5 december 1828.*

—In den loop der maand januari, zal te Soerabaija publiek worden verkocht, het Nederlandsche schip CONCORDIA, gevoerd door kapitein *Keyser*, benevens deszelfs inventaris, [illegible] gedeeltens ook uit de hand te bekomen is; adres bij de heeren *H. J. Brouwer en Co.*, te Soerabaija.

—Pas van Londen aangebragt, eene fraaije engelsche zadels van Milroij compleet, bendie- en wagen-tuigen, patenthagel en kruit in blikkebussen, haar, tand en nagelschuijers, kleeren en schoenen borstels, enz., bij

GONSALVES.

—Super fijne witte en zwarte engelsche hoeden, bij [illegible]

[illegible] VERBOND, gezagvoerder *Krayer*, zijn sedert aangebragt en bij den ondergeteekenden te bekomen, koek, banket, amandelen, gerookte tongen, hammen, boter, kaas en florentijnsche slaolie.

A. LEVIE.

GEBOORTEN.

Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen zoon, de echtgenoot van J. F. JACOBSZ.

Passaroeang, *den 12den december 1828.*

OVERLIJDEN.

Heden den 20 december 1828 overleed te Samarang, de adelborst der 1ste klasse bij de koninglijke Nederlandsche marine, *L. U. A. C. van Blommestein*, tot bittere smart van zijn diep bedroefden vader

W. VAN BLOMMESTEIN.

NAGELATEN BOEDELS.

Krachtens dispositie van den Raad van Justitie alhier, in dato 11 october 1827, 21 februari en 9 october ll., de insolvente boedels van wijlen *Hendrik Bijlaard*, in leven ambtenaar; *Gerhardus Reeler*, adjunct boekhouder van het zandu-kantoor; *Pieter Stopkaerb*, gepensioneerd ambtenaar; Mr. *Jacob Balthazar Forster*, [illegible] van het hoog geregtshof en *Joseph Gregoire*, meester schoenmaker te Buitenzorg, aan den sequester en curator overgegeven zijnde, zoo worden elk en een iegelijk, die iets van die boedels te vorderen hebben dan wel aan dezelve verschuldigd zijn, verzocht, daarvan binnen den tijd van drie maanden, opgave of betaling te doen ten bureele van

Batavia, *Den sequester voornoemd,*

den 20sten december 1828. FOCQUIN.

—Alle degenen, die iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan den boedel van wijlen den heer *[illegible]hannes Louis*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, na dato dezes, op de Voorrei aan de testamentaire executeuren

J. B. JACOBS, c.

Batavia, *den 21sten december 1828.*

—Alle degenen, die iets te vorderen hebben van, of wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen [illegible] *Sitters* gelieven daarvan opgave en betaling te doen binnen den tijd van drie maanden, aan

De agenten der Samarangsche wees[illegible]

Japara, H. MULDER,

den 12den november 1828. J. A. KAHLE.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia paketten voor brieven gereed zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Antwerpen,	*Engl. schip Bussorah Merchant*,	Bagees.
Stockholm,	*Zweedsche brik Thimes*,	Pralm.

Batavia, *De postmeester,*

den 19den december 1828. P. A. BIK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De onder-inspecteur *Geniets* vertrekt met verlof naar Nederland.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Te huur, een huis op het Koningsplein, laatst bewoond door den heer *Boers*; adres bij

J. T. [illegible]

—De affaire van den ondergeteekenden te Soerakarta, [illegible] met primo januari 1829 overgaan op *H. Meyer.*

D. MEIJER.

Soerakarta, *den 10den december 1828.*

—De ondergeteekende voor eenigen tijd deze hoofdplaats verlatende, heeft tot zijnen gemagtigden aangesteld den heer *W. A. Kenchenius.*

A. W. DE MAN.

Batavia, *den 23sten december 1828.*

—Bal in de militaire cantine, woensdag den 31sten december 1828, vrij entrée.

PRUD'HOMME.

—Te huur, om met primo februari 1829 te aanvaarden, het huis gelegen boven Weltevreden, voor als nog door den heer *Godin* bewoond, nader te bevragen bij den heer *Du Crok.*

—To let the house belonging to *L. Christensen* at [illegible]mat, newly painted and repaired apply to *Milne, [illegible]well and Co.*

(*Zie verder het tweede Bijvoegsel.*)

Tweede Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 27sten december 1828.

A l'occasion de propositions qui lui ont été adressées, S. M., par divers arrêtés successifs, a trouvé bon dans le courant du mois dernier, 1° de nommer:

Colonel dans l'infanterie, Guillaume-Alexandre-Frédéric-Constantin-Nicolas-Michel prince des Pays-Bas; dans le corps des ingénieurs, mineurs et sapeurs, colonel et directeur de la 4e direction des fortifications, le lieutenant-colonel-ingénieur F. J. T. van der Wijck; colonel et directeur de la 2e direction des fortifications, le lieutenant-colonel-ingénieur W. Valter;

Lieutenants-colonels-ingénieurs les majors-ingénieurs J. A. E. de Veye, L. Erpenbeek et G. P. Versteegh: le premier nommé recevra en même temps le traitement de non activité en attendant que sa pension lui soit accordé;

Majors-ingénieurs, les premiers capitaines-ingénieurs D. C. Muller et H. Engelen;

1ers capitaines-ingénieurs, le 2es capitaines-ingénieurs G. Witteveen de Keth, F. von Muhlen, E. J. Eekhout, S. F. Klynsma; C. Rippert van Lelyveld et F. J. H. Valckenaer;

2es Capitaines-ingénieurs, les 1ers lieutenants-ingénieurs F. J. Martens, S. J. G. van den Kerkhoff, F. van Heurn, J. M. Pauw, H. A. L. Bousquet et P. Baart de la Faille;

1ers lieutenants-ingénieurs, les 2es lieut.-ing. F. P. G. Nanning, P. P. Bosch, J. H. L. Rysterborgh, P. H. van der Kemp, G. Jooss, J. van der Mey, A. C. Pierson, A. Quisthoudt, C. F. B. van Ingen, C. J. Krayenhoff van de Leur, les 2es lieutenants-ingénieurs Bosch, van der Mey et van Ingen, nommés ci-dessus, ainsi que 2es lieutenants-ingénieurs W. J. van der Hart Beek, A. G. André de la Porte et A. J. G. Vermylen, sont respectivement démis de leurs fonctions d'adjudans dans les diverses directions de fortifications.

2es lieutenants-ingénieurs, les cadets T. A. van Maanen, P. J. de Waal, D. G. Andreae, G. J. Keyser et C. P. Hartingh, tous de l'école d'artillerie et du génie.

Dans l'état-major des places.

Général-major et commandant de place de 2e classe à Ostende, le colonel F. J. J. Schepern, commandant de place de 2e classe à Berg-op-Zoom;

Commandant de place de 2e classe à Bois-le-Duc, le colonel D. A. de Fremery, commandant de place de 2e classe à Ostende;

Commandant de place de 2e classe à Berg-op-Zoom, le lieutenant-colonel J. J. Simons, de la 5e division d'infanterie;

Commandant de place de 2e classe à Liége, le lieutenant-colonel J. Pestiaux, commandant de place de 3e classe à Charleroi;

Commandant de place de 3e classe à Charleroi, le major C. Eckhardt de la 12e division d'infanterie;

Commandant de place, de 3e classe, à Delfzyl, la major J. C. Cloete, major de place de 1er classe à Bois-le-Duc;

Major de place, de 1er classe à Namur, la capitaine J. de Loy, major de place de 2e classe au même lieu;

Major de place de 1er classe à Maestricht, la capitaine E. C. de Horion, major de place de 2e classe à Coeverden;

Major de place de 1er classe à Oudenaerde, le capitaine P. C. Lourentz, major de place de 1er classe à La Haye;

Major de place de 1er classe à St.-André, la major C. Moltzer, major de 2e classe au même lieu;

Major de place de 1er classe à Woerden, le major J. van Dyk Vermeulen, major de plase de 1er classe à Delft;

Major de place de 1er classe à Bois-le-Duc, le capitaine van Ankeren, majoor de place de 2e classe au même lieu;

Major de place de 2e classe à La Haye, le 1er lieutenant E. Cantzlaar, de la 9e division d'infanterie;

Major de place de 2e classe à Coeverden, le capitaine D. van Limburg, major de place de 2e classe à Leyde;

Major de place de 2e classe à Delft, le 1er lieutenant H. L. J. d'Yvoy, de la 9e division d'infanterie;

Major de place de 2e classe à Bois-le-Duc, le 1er lieutenant J. Brinkman, major de place de 2e classe à Flessingue;

Major de place de 2e classe à Hellevoetsluis, le capitaine G. Mossel, major de place au même lieu;

Major de place de 2e classe à Maestricht, le capitaine A. L. Lamborel, major de place de 3e classe au même lieu;

1er lieutenant et major de place de 3e classe à Leyde, le 2e lieutenant pensionné C. D. Simon;

2e lieutenant et major de place de 3e classe à Flessingue, le sergent P. H. Weyteman, de la 12e division d'infanterie;

2e lieutenant et major de place de 3e classe à Grave, le 2e lieutenant R. Thomson, de la 1ere division d'infanterie;

En outre il est accordé au commandant et aux majors de place ci après nommés un rang plus haut, savoir:

Que celui de général-major, au colonel G. M. Dolleman, commandant de place de 2e classe à Nimègue;

Que celui de capitaine, au 1r lieutenant B. J. Reefferth, major de place de 2e classe à Ypres;

Et que celui de 1er lieutenant, au 2e lieutenant L. Dykers, major de place de 3e classe à Bruxelles.

Dans l'arme de l'infanterie.

Commandant de l'infanterie dans les établissemens des Indes Orientales, le lieutenant-colonel P. Balfour de Burleigh, de la 1e division d'infanterie.

Majors dans l'état-major de la 1re division du dépôt général de l'armée n° 33, le capitaine L. von Sternbach, de la 17e division d'infanterie; dans la 12e division d'infanterie, le capitaine J. J. Clump, de la 6e division d'infanterie, avec la disposition que le dernier nommé prendra rang en cette qualité à dater du 29 décembre 1826; dans la 9e division d'infanterie, le capitaine H. L'Olivier, de la 6e division d'infanterie.

Dans la 1re division d'infanterie, capitaines le 1er lieutenant adjudant K. J. Thiefry ainsi que les 1ers lieutenans K. C. Momberg et Goussaert, tous trois de cette division; 1ers lieutenans, les 2es lieutenans J. B. H. Frantzen, J. G. Borlée, K. J. Lambot, M. A. C. B. Vranx, et le 2e lieutenant porte-drapeau J. B. Quinet, tous de la division, ainsi que les 2es lieutenans F. J. D. A. Kuyl van Trojen et C. de Langle, tous deux de la 13e division d'infanterie.

Deuxième lieutenant quartier-maître, le sergent-major F. L. van Campenhout, de la division.

Deuxièmes lieutenans, l'adjudant sous-officier J H. Kretschmer, de la 15e division, le sergent J. Bogner, le cadet sergent D. G. L. F. Cluysenaar, le sergent-major J. C. Caspari et le cadet sergent C. J. A. de Villers, tous de la division.

Dans la 2e division d'infanterie: capitaines, les premiers lieutenants-adjudans A. J. Catehoek et G. Leers, tous deux de la division, et A. P. A. de Rouville, de la 15e division; 1er lieutenant quartier-maître, le 2e lieutenant quartier-maître K. van Someren Kooy, de la division.

1ers lieutenans, les 2es lieutenant H. van Goudoever et J. F. W. Veere, tous deux de la division, et A. F. Verheiden de la 14e division;

2e lieutenant-adjudant, le 2e lieutenant J. Goestenbeek, de la division.

2e lieutenant quartier-maître, le 2e lieutenant P. van Thiel, de la division;

2es lieutenans, les cadets-sergens H. F. Wiercx van Rhyn, C. Wiercx, van Rhyn, R. E. Eberhard et J. P. Cassetaar, l'adjudant sons-officier H. Gabriels, le sergent-major L. Makkers et l'adjudant-sous-officier H. Veldeman, tous de la division.

Dans la 3e divisiou d'infanterie: capitaines, les 1ers lieutenans C. F. J. Duquesme et A. Denu, et le premier lieutenant adjudant J. Schaat, tous de la même division;

1er lieutenant adjudant, le 1er lieutenant F. Laasman de la division;

1ers lieutenans, les 2es lieutenans J. H. Muller, P. J. Hartsteen, M. Moutz, E. A. d'Alcantara, J. Wilson et F. Magnée, tous de la division, et H. K. Berghuis de la 5e division;

2es lieutenans, les cadets G. Scholl van Egmond et N. Boon, tous deux de l'école d'artillerie et du génie, avec disposition portant que le premier nommé prendra rang en cette qualité à dater du 15 octobre 1827.

Dans la 4e division d'infanterie: capitaines, les 1ers lieutenans H. J. Antoine, de la 1re division; M. Hadiaux, de la division; F. C. M. A. G. L. de l'Eau, de la 17e division d'infanterie; H. Canters de la 1re division; le 1er lieutenant adjudant A. Hamsens, et le 1er lieutenant avec rang de capitaine, W. van den Brugghen, tous deux de la division, ainsi que le 1er lieutenant adjudant avec rang de capitaine W. Wortman, de la 14e division d'infanterie;

1ers lieutenans les 2es lieutenans C. Bosch, P. Dumortier, A. Boyne, L. J. Ledel, D. C. Graswinckel, tous de la division; W. J. de Gerard, de la 5e division; J. Holland de la 10e division; C. van Kempen, de la 7e division, et K. L. Debonnier, de la 13e division d'infanterie;

2e lieutenant le sergent-major L. H. van der Haegen, de la division;

Dans la 5e division d'infanterie: capitaines, le 1er lieutenant, P. J. Langerock, de la 1re division; le 1er lieutenant adjudant avec rang de capitaine C. A. de Biberstein, de la division; les 1ers lieutenans J. G. von Holling, de la 16e division; G. van Hoey Schilthouwer van Oostée, de la 3e division du dépôt général de l'armée, n° 33, et J. J. Dinaux de la division, avec disposition portant qu'il continuera à remplir ses fonctions actuelles d'adjudant près du général-major Everts, commandant provincial de Groningue et de Drenthe;

1er lieutenant adjudant, le 2e lieutenant adjudant H. J. A. Beekman, de la division;

1ers lieutenans, les 2es lieutenans D. Arensma, L. J. A. Blanc, et A. J. van Slingerlandt, tous de la division;

2e lieutenant quartier-maître, le 2e lieutenant J. F. Pyman, de la 13e division d'infanterie, et ce en remplacement du 2e lieutenant quartier-maître J. E. P. Roelants, qui est démis de ses fonctions de quartier-maître, pour être placé dans une des compagnies de la division;

2es lieutenans, les sergens-major J. A. van der Moude, les cadets-sergens L. A. J. Smidt et E. B. Sutherland, tous deux de la division; le sergent major J. Strater de la 15e division, le cadet-sergent J. C. Moltzer, de la division, l'adjudant-sous-officier J. de Ridder, et le sergent-major G. J. Klobbie, tous deux aussi de la division, ainsi que le sergent-major B. Geraerts, de la 3e division d'infanterie.

Dans la 6e division d'infanterie, capitaines, le 1er lieutenant adjudant C. H. Scheltens, et les 1ers lieutenans J. C. Debobbeler, P. A. Sotteau et J. J. Raiken, de la division;

1er lieutenant-adjudant, le 2e lieutenant J. H. Stroylaer, de la division;

1ers lieutenants, les 2es lieutenans H. Sudhoff, N. C. Smith, J. L. de Witte van Haamstede et J. H. H. Dierick, tous de la division, ainsi que le ci-devant lieutenant au service d'Autriche L. D'Olivier.

2es lieutenans, les cadets-sergens J. W. J. P. Janssens, W. J. P. Ravens, et K. A. Madlener, tous de la division.

Dans la 7e division d'infanterie: capitaine-quartier-maître, le 1er lieutenant-quartier-maître J. van Rooyen du bataillon des mineurs et sapeurs;

Capitaines, le 1er lieutenant-adjudant avec rang de capitaine

Van Bussche, de la 1re division, avec disposition qu'il restera attaché près le lieutenant-général de Constant Villars, gouverneur résidant à Bruxelles.

Dans la 9e division infanterie le 2e lieutenant W. Aaten, de la 4e division.

Dans la 12e division infanterie le major O. Byrde, de l'état-major de la 1re division du dépôt-général de l'armée nº 33, ainsi que les capitaines D. J. Lemaire, de la 14e division, et C. W. A. van de Poel, de la 1re division.

Dans la 13e division d'infanterie : les capitaines P. B. Boelen, de la 8e division, et W. G. Abesson de la 10e division.

Dans la 14e division d'infanterie : le major J. G. Kroo, de la 3e division du dépôt-général de l'armée, nº 33 ; le capitaine J. Fredericks, de la 15e division, et le 2e lieutenant T. Crets, de la 1re division.

Dans la 16e division d'infanterie : le capitaine C. van Ackere, de la 5e division.

Dans la 17e division d'infanterie : le capitaine G. P. de Later, de la 13e division.

Dans la 2e division du dépôt-génér. de l'armée nº 33 : le 2e lieutenant J. Piper, de la 9e division.

Dans la 3e division du dépôt-génér. de l'armée, nº 33 : le major J. P. Ragard de Louviere, de la 14e division.

Dans la 1re compagnie de garnison : le 1er lieutenant, avec [illegible] Lernier, de la 3e compagnie de garnison.

Dans la 2e compagnie de garnison : le 1er lieutenant avec rang de capitaine A. R. K. von Uberfeld, de la 1re compagnie de garnison.

Dans le régiment de dragons-légers, nº 4e : le capitaine-quartier-maître P. J. Beimelmans, de la 7e division d'infanterie.

Dans le 1er bataillon d'artillerie de campagne : le 1er lieutenant J. H. Pasavicini di Capelli, du 6e bataillon d'artillerie de milice nationale.

Dans le 1er bataillon d'artillerie de milice nationale : le 1er lieutenant-quartier-maître A. A. Kempe, de la 12e division infanterie, et le 2e lieutenant G. J. Coerman, du 6e bataillon d'artillerie de milice nationale.

Dans le 2e bat. d'art. de milice nationale : le capitaine A. M. Bastram, du 1er bat. d'art. de campagne.

Dans le 3e bat. d'art. de milice nationale : le 2e capitaine B. Scheldhouwer van Heey van Oostée, du 4e bat. d'art. de milice nationale.

Dans le 4e bat. d'art. de milice nationale : le capitaine D. J. Ferrand, du 6e bat. d'art. de milice nationale ; le 2e capitaine F. C. von Vulte, du 5e bat. d'art. de milice nationale ; le 1er lieutenant-quartier-maître P. H. Heylighem, de la 17e division d'infanterie ; ainsi que les 1ers lieutenants P. G. G. Gwyot, du 2e bat. d'art. de milice nationale, et J. E. Hoofd-Graafland du 5e bat. d'art. de milice nationale.

Dans le 5e bat. d'art. de milice nationale : le capitaine N. J. de Villiers du Fourneau, du corps d'art. à cheval.

Dans le 6e bat. d'art. de milice nationale : le capitaine W. E. Eaton, du 4e bat. d'art. de milice nationale, et N. L. Meyners, [illegible] maître K. de Wadder, de la 1re division d'infanterie.

Dans le bat. mineurs et sapeurs : le 1er lieutenant-quartier-maître D. Dannes, de l'école d'art. et de génie ; et enfin,

Le garde-magasin de 2e classe J. W. Kampers, de Flessingue à Grave ;

Le garde-magasin de 3e classe, J. F. Weyers, de Bath à Ath, et le conducteur de 1re classe G. Muller, de Gertruidenberg à Malines.

4º. De faire changer pareillement de corps, en conservant son rang actuel et son ancienneté dans l'arme de l'infanterie, [illegible] en activité dans les Indes orientales, le 2e lieutenant F. Vaux, de la 1re division d'infanterie ;

5º. D'accorder le traitement de non-activité au capitaine quartier-maître H. F. Steyn Parvé, du régiment de dragons-légers nº 4 ; de même qu'au conducteur de 1re classe D. Egg[illegible] à Ostende, et aux conducteurs de 3me classe H. J. van A[illegible]doorn, à Delfzyl, et P. H. Michel, à Malines, pour les trois derniers nommés conducteurs, en attendant leur admission à la pension ;

6º. De démissionner honorablement, sur leur demande, les 2mes lieutenants W. D. van der Wyck, de la 10e division d'infanterie, et H. Brunner, du régiment suisse nº 32 ; au reste le 2e lieutenant L. J. L. Demoulin, de la 6e division d'infanterie, étant pareillement déchargé des fonctions d'adjudant qu'il a remplies près feu le lieutenant-général Dumolin, pour reprendre son service dans le corps auquel il appartient.

7º. De conférer aux officiers ci-dessous des rangs titulaires sans charge pour le trésor ; savoir :

Celui de major, aux capitaines pensionnés S. van Hoven[illegible] H. S. Maschek, respectivement administrateurs d'habillement dans la 6e division d'infanterie et dans le bataillon de mineurs et sapeurs.

Celui de capitaine, aux 1ers lieutenants pensionnés H. Stoff[illegible] N. van der Groezen et H. Nuy, administrateurs d'habillement dans les 12e et 16e divisions d'infanterie, et dans les corps d'artillerie à cheval, et [illegible]

Celui de 1er lieutenant, au 2e lieutenant pensionné A. v[illegible] Haarlem ; administrateur d'habillement dans le 4e bat. d'artillerie de campagne ; et au 2e lieutenant pensionné J. Walschaert ;

8º. D'approuver les nominations et promotions suivantes faites par le commissaire-général aux Indes des Pays-Bas dans les troupes expéditionnaires à Java, savoir :

Dans la division expéditionnaire d'infanterie.

Capitaine-adjudant, le capitaine L. van Landewyck ;

1ers lieutenants-adjudans, le 2e lieutenant-adjudant C. G. de Bo[illegible] et le 2e lieutenant K. A. de Fraure.

Capitaines, le 1er lieutenant-adjudant H. G. van Bijenburg, les 1ers lieutenants C. Renard et S. van de Kasteele ;

1ers lieutenans, les 2es lieutenans M. Spiller, K. M. J. v[illegible] Ghistelles Kock, J. W. Erpenbeek et W. J. de Crassier ;

2es lieutenans, l'adjudant-sous-officier A. Meyer, les sergens-majors P. Strasheim, J. J. Buguoy, J. V. Lacueille, le sergent E. C. Levant, les cadets-sergens W. C. Zencker et B. T. J. le Bron de Vexela, ainsi que le cadet-caporal F. E. van Rocq[illegible], tous de la division ;

Dans le détachement de cavalerie expéditionnaire :

1er lieutenant, le 2e lieutenant Taets van Amerongen ;

2e lieutenant, le cadet-maréchal-des-logis Canneel, tous deux du détachement.

Dans le détachement d'artillerie expéditionnaire.

Capitaine, le 1er lieutenant C. Daniels van Wyknitze, en stipulant que la nomination de ce dernier ne sera pas préjudiciable aux capitaines dans l'arme de l'artillerie, dans ce pays-ci.

[illegible] que S. M. par arrêté du 3 juillet dernier, nº 95, a accordé au capitaine E. C. C. E. vicomte du Toict, sous-directeur du haras à Luxembourg, de porter la décoration de l'ordre du Phénix, donnée à cet officier, par S. A. le prince de Hohenlohe-Waldenburg-Bartenstein, et qu'il a été accordé à l'officier de santé W. Meyer de la division de cuirassiers, nº 3, l'autorisation de porter la médaille instituée par S. M. l'empereur Nicolas, et distribuée par ordre de S. M., aux militaires qui [illegible] russe, ont [illegible] part à la prise de Paris.

La Haye, le 2 août [illegible]